

Hulanicki, Adam

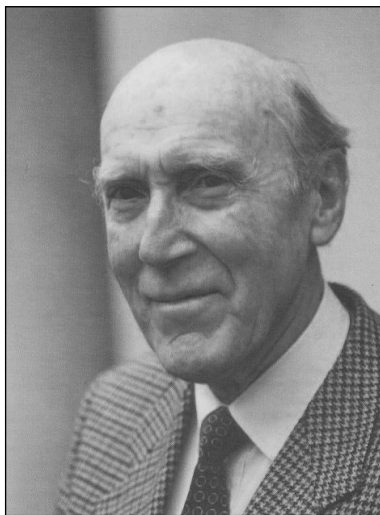
Jan Venulet (1921-2011)

Rocznik Towarzystwa Naukowego Warszawskiego 74, 59-61

2011

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez **Muzeum Historii Polski** w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych oraz w kolekcji mazowieckich czasopism regionalnych mazowsze.hist.pl.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

JAN VENULET
(1921–2011)

21 sierpnia 2011 roku zmarł w Genewie w wieku 90 lat profesor Jan Venulet, wybitny farmakolog, obywatel Polski i Szwajcarii, od wielu lat mieszkający w Szwajcarii, lecz nieustannie podkreślający swą polskość i pozostający w stałych kontaktach z nauką polską.

Jan Venulet urodził się w Łodzi 27 maja 1921 roku, lecz naukę pobierał już w Warszawie w Gimnazjum i Liceum im. Mikołaja Reja, uzyskując maturę w warszawskim Liceum im. Stefana Batorego. W czasie okupacji jako żołnierz Armii Krajowej studiował w Tajnej Szkole Sanitarnej doc. dr. Jana Zaorskiego w Warszawie. Brał udział w Powstaniu Warszawskim, a studia medyczne zakończył dopiero po wojnie na Wydziale Lekarskim Uniwersytetu Jagiellońskiego. Od roku 1946 pracował jako młodszy, a potem starszy asystent w Zakładzie Farmakologii, uzyskując w 1947 roku dyplom lekarza, a rok później dyplom doktora medycyny na tejże uczelni. W roku 1949 objął stanowisko zastępcy profesora w zakresie farmakologii i farmakodynamiki na Wydziale Lekarskim i Farmaceutycznym Uniwersytetu im. Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie, a w roku 1950 odbył czteromiesięczny staż w Budapeszcie w Zakładzie Farmakologii tamtejszego uniwersytetu. W roku 1952 uzyskał prawo wykonywania zawodu lekarza, a rok później został specjalistą II stopnia w zakresie chemii klinicznej.

Po dwumiesięcznym pobycie naukowym w Szwajcarii w roku 1956 i czteromiesięcznym pobycie na stypendium w School of Medicine — London University w roku 1957, w roku 1959 uzyskał stopień docenta.

Od roku 1953 przez 22 lata Jan Venulet związany był z Instytutem Leków w Warszawie jako kierownik Zakładu Farmakologii. Wśród różnych realizowanych zadań w latach 1955–1956 był odpowiedzialny za podyplomowe szkolenie lekarzy i farmaceutów w ramach Studium Szkolenia Podyplomowego.

Przebywając na urlopie bezpłatnym w latach 1962–1964, Jan Venulet pracował jako profesor farmakologii na Uniwersytecie w Damaszku (Syria), zaś w latach 1966–1967 na Uniwersytecie w Rabacie (Maroko). Aktywność międzynarodowa spowodowała dalszą wieloletnią współpracę ze Światową Organizacją Zdrowia (WHO), w związku z czym przebywał w roku 1967 w Siraraj Medical University w Bangkoku (Tajlandia) jako doradca do usprawnienia szkolenia medycznego. Następnie w latach 1968–1970 zorganizował i kierował bazą pilotową „WHO Research Centre for International Monitoring of Adverse Reactions to Drugs” w Alexandrii (Virginia, USA), a od 1970 do 1975 w Genewie.

W czasie pobytu w Genewie Jan Venulet został zaproszony do prowadzenia wykładów z zakresu farmakologii klinicznej na Uniwersytecie Genewskim. W związku z problematyką ubocznych działań leków został w latach 1976–1986 kierownikiem monitorowania tych efektów w zakładach Ciba–Geigy w Bazylei. Zaangażowanie w tej tematyce sprawiło, że od roku 1986 został doradcą w sprawach bezpieczeństwa leków Rady Międzynarodowych Organizacji Medycznych (WHO — CIOMS), mieszczącej się w Genewie.

Jan Venulet był autorem ponad 200 publikacji naukowych związanych z chemioterapią, farmakologią i ubocznymi działaniami leków, a także opracowań o tematyce światopoglądowej. Był publicystą paryskiej „Kultury”.

Dużej aktywności zawodowej towarzyszyła działalność Jana Venuleta w licznych organizacjach społecznych. Był w latach 1951–1960 członkiem zarządu Polskiego Towarzystwa Fizjologicznego, w roku 1966 był członkiem założycielem Polskiego Towarzystwa Farmakologicznego. W roku 1981 został wybrany na członka Senatu Międzynarodowego Towarzystwa Farmakologii Klinicznej, a w 1987 — członka The New York Academy of Sciences. Był również człon-

kiem komitetów redakcyjnych czasopism: „Acta Medica Polona”, „Farmakoeconomika”, „International Journal of Clinical Pharmacology and Therapeutics”. Przez wiele lat był doradcą naukowym Komisji Farmakopei Polskiej. W roku 1978 został profesorem Polskiego Uniwersytetu na Obczyźnie (PUNO), a w roku 1999 został wybrany na członka zwyczajnego Towarzystwa Naukowego Warszawskiego.

Aktywność Jana Venuleta przejawiała się również w ramach działalności na rzecz Polonii w Szwajcarii. Był współzałożycielem organizacji „Pro Polonia” zasłużonej na polu działalności charytatywnej dla Polski i Polaków. Od roku 1987 był prezesem Stowarzyszenia Polskiego w Genewie — organizacji promującej wiedzę o Polsce, jej kulturze i nauce, organizującej między innymi spotkania z wybitnymi przedstawicielami polskiego życia politycznego. Zaslugą jego było wpływanie na pozytywny obraz Polski w Szwajcarii, czemu służyły również jego liczne publikacje w prasie szwajcarskiej.

Jan Venulet za swoją działalność na licznych polach swej aktywności uzyskał wiele odznaczeń i wyróżnień. W roku 1975 otrzymał złoty medal Niemieckiej Izby Lekarskiej za poprawę międzynarodowego bezpieczeństwa leków, a w roku 1982 nagrodę Fundacji Alfreda Jurzykowskiego (Nowy Jork) „Za szczególny wkład w międzynarodowe bezpieczeństwo leków”. W roku 1982 otrzymał Krzyż Armii Krajowej, a w 1997 został odznaczony Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski. W 2004 roku środowisko medyczne wyróżniło go Złotym Medalem Światowej Akademii Medycyny im. Alberta Schweitzera. W tymże roku Towarzystwo Lekarskie Warszawskie wręczyło mu dyplom z wyrazami wdzięczności jako żołnierzowi Powstańczych Służb Sanitarnych.

Jan Venulet był dwukrotnie żonaty: w roku 1944 z Ireną Korsak-Filowicz, z którą miał syna Andrzeja, mieszkającego w Polsce psychiatrę, oraz w roku 1957 z Barbarą Wyszowską, z którą miał córkę Monikę — politologa, zamieszkałą w Szwajcarii.

Adam Hulanicki